

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра клінічної та реабілітаційної психології

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Клінічна та реабілітаційна психологія»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “01” вересня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Науково-дослідна практика
Викладач (і)	кандидат психологічних наук, доцент Іванцев Наталія Ігорівна
Контактний телефон викладача	066 060 25 72
Е-mail викладача	nataliya.avantsev@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	15 кредитів ЄКТС, 450 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://kktrp.pnu.edu.ua/praktyka-or-mahistr-osvitnia-prohrama-klinichna-ta-reabilitatsijna-psykholohiia/
Консультації	Згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Науково-дослідна практика є важливою складовою магістерської програми підготовки студентів у ЗВО, яка має на меті систематизацію, розширення і закріплення професійних знань, формування у студентів початкової компетенції ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування. Суть даного виду практики полягає у залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідницької роботи, в ознайомленні їх із методикою проведення науково-дослідної роботи в академічних й спеціалізованих закладах та організаціях, що надають медичні та реабілітаційні послуги. Як вид навчальної роботи, науково-дослідна практика спрямована на поглиблення та закріплення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи. Даний вид практики за своїм змістовим наповненням є однією із форм професійного навчання та становлення студентів як професіоналів-дослідників.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Науково-дослідна практики студентів-магістрів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра з відповідної спеціальності і має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь до здійснення самостійної науково-дослідної роботи.

Цілі науково-дослідної практики студентів-магістрів полягають у формуванні професійних знань у площині психологічної науки та розвитку цих знань, у закріпленні набутих теоретичних знань із дисциплін магістерської програми та в оволодінні необхідними професійними компетенціями за обраним напрямом спеціальної підготовки; у зборі фактичного матеріалу для якісної підготовки та виконання магістерського дослідження.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Робота студентів-магістрантів під час науково-дослідної практики організується відповідно до логіки роботи над магістерською дисертацією. Вони працюють з першоджерелами, монографіями, авторефератами і дисертаційними дослідженнями, аналізують результати досліджень, консультуються з науковими керівниками і викладачами кафедри. Відповідно, у

результаті проходження науково-дослідницької практики студент-магістр повинен набути відповідні компетентності, а саме:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	
самостійна робота	450 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1, 2, 3	053 Психологія	1,2	Нормативний

Структура ОК

Програма науково-дослідної практики студентів		
№	Завдання за планом	Термін виконання
<u>Перший семестр</u>		
1.	Розробка індивідуального графіку проходження практики. Узгодження його з науковим керівником магістерської роботи та факультетським керівником практики	I семестр
2.	Затвердження теми магістерської роботи на випусковій кафедрі.	I семестр

4.	Розробка наукового апарату дослідження (актуальність теми, об'єкт і предмет дослідження, його мета і завдання дослідження, методи дослідження та ін.)	I семестр
5.	Формування бібліографії першого розділу.	I семестр
6.	Написання першого розділу магістерської роботи (25-30 сторінок).	I семестр
7.	Підбір методів та методик емпіричної частини магістерської роботи	I семестр
8.	Оформлення звіту практики.	I семестр
<u>Другий семестр</u>		
1.	Підготовка до участі у звітній науковій конференції. Участь конференції. Доповідь (виступ) у звітній студентській конференції за темою магістерської роботи.	II семестр
2.	Розробка емпіричної частини магістерської роботи (25-30 сторінок)	II семестр
3.	Формування вибірки та побудова моделі дослідження	II семестр
4.	Реалізація емпіричного дослідження, обробка та інтерпретація його результатів	II семестр
5.	Бібліографія II розділу магістерської роботи.	
6.	Підготовка наукових тез за обраним напрямом досліджень (друк на сайті кафедри)	
7.	Звіт практики	II семестр
<u>Третій семестр</u>		
1.	Формування третього розділу роботи	III семестр
2.	Формулювання загальних висновків магістерського дослідження , рекомендацій щодо наукового та практичного використання здобутих результатів.	III семестр
3.	Бібліографія III розділу	III семестр
4.	Оформлення Додатків до магістерської роботи	III семестр

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	Процес оцінювання знань студентів передбачає: - контроль проходження практики студентами з боку керівника магістерського дослідження, методиста кафедри, факультетського керівника практики;
--	---

дисципліни

- перевірку керівниками практики звіту з практики;
- захист звіту студентом перед комісією.

Критеріями до оцінювання є:

- повнота виконання програми практики;
- повнота виконання індивідуального завдання;
- відповіді студента на поставлені запитання.

Зміст практики студентами університету регламентується Положенням про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/наказ-805.pdf>

Форми оцінювання в університеті регламентуються згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Оцінка за науково-дослідну практику вноситься в електронний журнал, який створює керівник практики від факультету, згідно Положення про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/elektronni-zyrnal.pdf>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для практики	Для заліку
100-90	A	відмінно	зараховано
89-80	B	добре	
79-70	C		
69-60	D	задовільно	
59-50	E		
49-25	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
25-0	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система оцінювання проходження студентами науково-дослідної практики: **«Зараховано»** ставиться студенту, який: у повному обсязі і на високому рівні виконав програму практики; звітна документація подана у встановлений термін та у повному обсязі без зауважень щодо її оформлення та змісту; відгук керівника позитивний; чіткі та розгорнуті відповіді на всі запитання учасників підсумкової конференції. При цьому допускаються несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту.

«Не зараховано» ставиться студенту, який: не виконав програму практики або виконав програму практики не в повному обсязі; звітна документація не представлена або оформлена недбало; характеристика студента, стосовно

	<p>виконання вимог до даного виду практики виявилася негативною; у відповідях на запитання учасників підсумкової конференції студент припускається помилок; окремі або всі відповіді при захисті практики були незадовільними.</p>
<p>Вимоги до звіту</p>	<p>Науково-дослідна практика вважається завершеною за умови виконання та дотримання студентами всіх вимог програми практики. Виконання практики завершується підготовкою та захистом звіту про практику. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики.</p> <p>Звіт має містити конкретний опис виконаної студентом роботи, а також відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції.</p> <p>Допускається у звіті довільній кількості сторінок комп'ютерного набору. Титульна сторінка оформляється за встановленою формою. Достовірність викладеної у звіті інформації засвідчується підписом керівника-методиста практики.</p>
<p>Форми і методи контролю</p>	<p>Щотижневою формою контролю є перевірка керівником-методистом практики індивідуального (календарного) плану роботи студентів, в якому висвітлюються етапи роботи та їх зміст, результати роботи, що, у свою чергу, додаються до звіту з практики. Відповідно, звітність з практики включає в себе такі етапи, як: оформлення індивідуального плану роботи, оформлення звіту з практики у відповідності до вимог програми практики та матеріалів, які підтверджують зміст звіту, звітність перед керівником-методистом, захист звіту перед комісією за умови виконання попередніх етапів. У період проведення практики контроль за її виконанням здійснюється як деканатом факультету, так і випусковою кафедрою. За результатами практики проводяться підсумкові конференції за участю студентів та викладачів кафедри з метою внесення пропозицій, спрямованих на покращання умов та підвищення якості проходження практики студентами. За результатами практики проводиться залік. Оцінка результатів практики впливає з особливостей діяльності студентів і виявляє характер їх ставлення до майбутньої професійної діяльності.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль здійснюється у формі захисту практики. До захисту практики допускаються студенти, які своєчасно і в повному обсязі виконали програму практики і надали в зазначені терміни всю звітну документацію. Захист практики включає письмовий та усний публічний звіт студента-практиканта. Усний звіт студента включає: розкриття цілей і завдань практики, опис виконаної роботи з кількісними та якісними характеристиками, висновки і пропозиції щодо змісту та організації практики, вдосконалення програми практики. Аналіз результатів практики проводиться за наступними критеріями: - обсяг виконаної роботи; - якість аналітичного звіту, висновків і пропозицій; - організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта; - своєчасність і якість подання звітної документації.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю - залік. Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється на основі зарахування всіх виконаних студентами завдань практики. Для цього отримані бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою за 50 балів для успішного зарахування заліку.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

На усіх етапах практики здобувачі повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника

Положення 1

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Стефаника.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWm pLODcN6M2XRt7GPFip0uT8>

Положення 2

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf>

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності як повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії тощо.

Політика проходження здобувачами вищої освіти практики спрямована на створення атмосфери взаєморозуміння та взаємопідтримки у безпосередній взаємодії у системі «викладач-студент» з дотриманням правил професійної етики. При виконанні завдань неприпустимі недоброчесність та недбале ставлення до своїх обов'язків практичного психолога, нехтування правилами техніки безпеки. Невиконання завдань практики без поважної причини слугує підставою для незарахування студенту результатів.

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених практикою. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань.

Документація практики, яка здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перезарахування практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин та із повторним її проходженням.

Можливість зарахування результатів неформальної освіти здійснюється згідно Положення :https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Рекомендована література

1. Бочелюк, В. Й., Бочелюк В.В. Методика та організація наукових досліджень із психології [Текст]: навч. посібник. Рек. МОН. К. : ЦУЛ, 2008. 360 с.
2. Бейлін, М. В. Основи наукових досліджень [Текст]: навчально-методичний посібник. Харків : ХДАФК, 2012. 184 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. Посібник для студентів / За ред. А.Є.Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
4. Романкова, Л. М. Культура студентської наукової роботи / Л. Романкова // Методика викладання психології : навч. посіб. / Л.М.Романкова. Івано-Франківськ, 2007. С.88– 107. 36.
5. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень / В.І.Романчиков. Київ : ЦУЛ, 2007. 254 с.
6. Шишка, Р. Б. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт [Текст]: навчальний посібник. Харків : Еспада, 2007. 368 с.

Допоміжна

1. Крушельницька, О. В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник / О. В. Крушельницька. Київ : Кондор, 2006. 206 с
2. Психологічні особливості творення наукового тексту: методичні рекомендації / за ред. В. В. Андрієвської. Київ : Педагогічна думка, 2008.
3. Рептух, Н. Науково-дослідна підготовка магістрів: сутність та призначення основних форм наукового дослідження / Н. Рептух // Гуманізація навчально-виховного процесу : наук.-метод. зб. / за ред. В. І. Сипченка. Слов'янськ, 2010. Спецвипуск 5, ч. 3. С. 56– 61.
4. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В.. Основи наукових досліджень [Текст]: підручник. Рек.МОН. Київ: Знання, 2007. 270 с.

Інформаційні ресурси

1. Заграй Л.Д. Методичні рекомендації до підготовки кваліфікаційних робіт [Електронний ресурс].
2. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/booksbook-162.html>
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. Посібник для студентів [Електронний ресурс] / За ред. А.Є.Конверського. – Режим доступу: http://www.ebooktime.net/book_254.html

Викладач

к.психол.н., доцент Іванцев Н. І.